

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranate nu se primesc. — Manuscrisuri nu se retrămit.

Nr. 47.

Duminică, 1 (13) Martie.

1887.

Mocsary și naționalitățile.

II.

Brașov, 28 Februarie.

În discursul său rostit în dietă la 15 Februarie a. c. d-lu Mocsary a ținut între altele: „Știu, că naționalitățile, cari trăiesc în „statul nostru sunt gata a se împăca și do-„resc această din parte-le; ele sunt gata a în-„cheia pace cu noi pe acea basă ce a așezat-o „legea dela 1868; dăr ceru ca această lege să se „respecteze și să nu fiă numai pe hârtia“.

Eră în scrisoarea ce a adresat-o alegătorilor săi din orașul Halas, spre a-și justifica înaintea lor atitudinea sa în chestiunea naționalităților, atitudine ce i-a atras și desaprobară partidei independente, silindu-lu să iasă din clubul ei, Mocsary declară următoarele:

„Eu totdeauna țin, că de instituții fe-„deralistice nici vorbă nu pôte fi, că supremația „maghiarimei nu se pôte trage la îndoială și „legea de naționalitate o privesc ca basă, pe „care putem încăpe unii cu alții bine.“

Acésta e totu ce a ținut Mocsary cu privire la eventuala împăcare și la condițiile ei. Elu n'a mai adausu nimic și n'a făcutu nici o excepțiune.

Așadar legea de naționalitate dela 1868 să fiă baza împăcării dintre Unguri și poporele nemaghiare?

D-lu Mocsary pare a fi uitat, că înainte cu 19 ani, când dieta ungară a decretat această lege, Românii, Sârbii, Slovaci, și chiar și Sașii din Ardelu au protestat în contra ei, fiindu că nu aflau întrinsa garanțiile de lipsă pentru libera dezvoltare a individualității lor naționale.

Cumcă prevederile și temerile exprimate la 1868 din partea naționalităților au fost întemeiate, a documentat-o mai pre susu de orice îndoială însuși d. Mocsary.

Dér, — ne va obiecta distinsul deputat alu orașului Halas, — se aflau la 1868 în sînul naționalităților și unii bărbați cari sperau, că pe temelul legii de naționalitate se va pute afla unu *modus vivendi*, care va împăca încet-încet poporele nemaghiare cu stăpânirea maghiară.

Se susține din partea acestor bărbați, ceea ce a susținut și susține și Mocsary, că principiul fundamental alu legii dela 1868 este: că fie-căruia îi e concesu a-și păstra propria individualitate națională, a-o dezvolta și a pute progresa în cultură pe basa acestei individualității naționale, că limbei maghiare i se dau privilegii numai într-atăta, în câtu este neapăratu necesaru cu privire la conducerea mai corăspunzătoare a guvernului statului, pentru ca în privința unor afaceri să fiă o unitate de limbă în statu (din discursul d-lui Mocsary ținut în dietă la 30 Aprilie 1879).

Să admitem unu momentu, că în adevăr legea dela 1868 ar cuprinde în adevăr aceste garanții pentru libera dezvoltare a individualității naționale a poporelor nemaghiare și că totulu ar depinde numai dela respectarea ei și să întrebăm: mai este cu putință adu csecutarea fidelă a acestei legi?

La acésta întrebare trebuie să răspundem c'unu hotărît *nu*.

Nu mai este cu putință adu respectarea legii dela 1868 din simpla causă, pentru că „principiul fundamental“ alu acestei legi a fost *resturnat* prin legile aduse la 1879 și la 1882 pentru „lățirea limbei maghiare.“

Legile dela 1879 și 1882, cari impun naționalităților cu forță învățarea limbei maghiare au făcut în legea dela 1868 o spărtură atât de mare, încâtu ea nu mai reprezintă adu decât o relicviă legislativă din acele timpuri, când șovinismul maghiar se afla încă numai în fașe.

În memorabilul său discurs dela 30 Aprilie 1879 d-lu Mocsary a dovedit, că legea pentru „lățirea limbei maghiare,“ ce se prezentase atunci camerei și care curându după aceea s'a și votat și sancționat, „stă în contradicție fățișă cu legea de naționalitate dela 1868.“

După legea dela 1868, duse elu, nu e de lipsă ca locuitorii tuturor naționalităților țării să-și însușescă limba maghiară, căci e prevădutu în lege, că în afacerile lor publice pot procede în limba lor propriă; acuma însă după înființarea acestei legi (dela 1879) se va pute dice: étă acum are fiecare ocaziune de-a învăța limba maghiară, acuma trebuie să scie fiecare unguresce, prin urmare nu mai e de lipsă a se întrebuița în afacerile publice o altă limbă decâtu cea maghiară.“

D-lu Mocsary a ținut, în memorata vorbire, că după legea din 1879 „nu va mai pute fi vorbă de autonomia scolară a confesiunilor“ și că „din partea ministeriului de instrucțiune se vor face necontente atacuri asupra școlilor și a autonomiei scolare a Nemaghiarilor spre a le aduce stricăciune.“

Și prevederile d-lui Mocsary s'au implinitu din cuvântu în cuvântu, și s'a adevărit și aceea afirmare a lui dela 1879, că Maghiarii au *rupt* o cu politica de naționalitate, care și-a aflatu expresiune în legea dela 1868.

Presupunđu pentru unu momentu că naționalitățile în adevăr ar fi aplecate a se împăca pe basa legii de naționalitate, întrebăm: ce valoare mai pôte avé pentru dênsele adu acea lege după ce ea este anulată prin legile posterioare?

Ar trebui prin urmare să se casseze mai întâiu unu șir de legi aduse dela 1879 încôce spre a se restabili acea stare de lucruri, care să admită posibilitatea de-a se respecta și esecuta legea dela 1868.

Cine să ia inițiativa pentru acésta, decât însuși d-lu Mocsary nu amintesc cu nici unu cuvânt *situațiunea cu totul schimbată* prin legile promulgate dela 1879 încôce, cu scopu de a nimici individualitatea națională a poporelor nemaghiare din țările coronei s-lui Ștefanu?

Ce pôte aduce Ungariei unu rășboiu?

„Kolozsvar“ Nr. 58 tracteză acésta temă. Preferă să se susțină pacea cu jertfe câtu de mari, numai să nu fiă rășboiu. Căci abstragendu de aceea, că unu rășboiu ar impede dezvoltarea industrială, ba o dă înderétu cu deci de ani și ar ruina statulu cu totul în privința financiară, ar mai fi o pierdere de neînlocuit, care ar cauza arterei de viață a Ungariei o rană nevindecabilă și acésta constă în pierderea de omeni ce ar suferi-o Ungaria.

„Acum și în pace se prăpădesce rassa ungerescă — continuă foia clușiană — fără bubuituri de tunuri, fără pocnituri de prafu, în sunetele clopotelor și ale unei frumoșe predice de bunu rămasu emigréză flôrea țerei acolo, de unde nu se mai întorce.... Ungaria are între statele europene cea mai mare cifră de mortalitate. La 1000 locuitoru se vinu la noi 36--37 casuri de mörte pe anu, pe când în Europa în terminu mediu se vinu 25 la 1000 suflete.... prin urmare pierdemu pe fiecare anu 165,000 omeni, pierdere care se ascrie numai relelor raporturi sanitare.... Acésta pierdere de omeni corăspunde unui capitalu de 8—9 milioane. Acésta mare cifră a mortalității cresce continuu cu emigrarea populațiunii dela țără în orașe, unde mortalitatea e totu mai mare din cauza raporturilor sanitare mai rele

„Și decât acuma luăm în considerare sporirea, atunci aflăm că sporirea de 0.13 procente e asemenea înspăimântătoru de mică. Decă la noi vedem la 100 omeni o sporire de 1, aflăm în Rusia o sporire de 10, așadar de 10 ori atăta, precum este peste totu acestu casu la elementul slav.... Și aci venim fără voiă la concluziunea, că elementele slave, în contra cărora trebuie cu deosebire să ne probăm puterile, ne cresc peste

capu deja numai cu masele lor. Cunoșcem mai departe și marea cifră a emigrării, care face pe anu 16—22,000 omeni. Ponderositatea acestei cifre constă în aceea, că emigréză mai alesu populațiunea maghiară.

„În casul unu rășboiu adu, când dezvoltarea tehnicei armelor e înaintată, pustiirea ar fi de sigur mai mare, decâtu în orice altu rășboiu europen. Dér pe lângă acésta, nimicitoarele glônțe și-ar afla fără nici o îndoială unu puternicu con-concurentu în coleră.... Între împrejurări atătu de nefavorabile, în casul unu rășboiu s'ar pricinui la noi o distrucțiune necalculabilă și în omeni cari la noi sunt cei mai prețioși. Unu rășboiu îndelungat și sugrumător ar ataca de mörte existența națiunii.“

„Budapesti Hirlep“, tratându și elu acésta chestiune, dice că Rusia subminéză mereu, cum a subminat pe Polonia, până ce a împărțit-o, și pe Turcia; face propagandă panslavistă în Austro-Ungaria printre Ruteni, Slovaci, Croați și Sârbi, prin agitațiune și prin ruble, sub conducerea reuniunii slave din St. Petersburg. Propaganda se întinde pe nesimțite ca mărăcinele. Sunt între Slovaci, Ruteni și Sârbi mulți, cari așteptă pe Moscoviți.

„Să vină numai Rușii — dice foia ungerescă — și noi nu garantăm că nu va isbucni o rășcolă de țărani contra Domnilor, maghiari și jidovi. Să ne aducem aminte de 1848, de trupele lui Hurban; castelul din Trencin alu contelui Csaky, Budatinul prefăcutu în cenușă ne adevăresc și adu pustiirea din acelu timp. De atunci panslavismul s'a întărit în modu însemnat în Ungaria de susu. Hurban trăesce încă și soții și aderenții săi sunt gata a organiza rășcolă țărănilor, a o aprinde și a o conduce, decât primesc din PETERSBURGU bani și avisu pentru acésta. La începutu se învesc bando de guerilla în munți, care se țin și ziua ascunse în păduri dese, noptea năvălesc afară și atacă, și mai târziu, decât succede a învăpia poporul, se pôte nasce unu formalu rășboiu țărănesc în comitatele Liptau, Turoțu, Trencin și Arva, în casu că acestea sunt fără garnisone... Isbucind rășcolă pornirile bestiale se ridică deasupra, tocmai așa în Paris și în Belgia, ca în Abisinia séu în Ungaria...“

„Nu e de ajunsu a înăbuși o astfelu de mișcare decât a isbucnită, ci trebuie încă în germene făcută imposibilă. Are ore municipiul puterea necesară pentru acésta? Nu. Suntu glôtele capabile pentru acésta? Abia. Din contră, glôtele măresc în ore-care măsură pericolul, intru câtu după plecarea armatei regulate se încredințază arme în mâinile masei pôte nevrednice de încredere. Nu nutrim îngrijiri eserate și nu zugrăvimu pe draculu pe părete, dăr va fi bine să ne gândim seriosu asupra acestei teme și să luăm dinainte măsuru pentru siguranța internă a țării în casul unu rășboiu.“

„Esistă ore-care siguranță în aceea, că tinerii și bărbații destoinici de arme plecă cu oștea și est în câmpu contra dușmanului. Tinerii slovaci, români, sârbi, croați, ruteni vor fi pe câmpulu de bătăia și nu pot să facă rășcolă acasă. Decă învingem, nu mai e primejdiă, dăr decât pierdem? Dispozițiunile vor fi atunci deprimate și agitate, și agitatorilor panslavisti li se va umfla creșta. Acésta nu e dăr garanția, căci rămâne acasă destul popor pentru o rășcolă de țărani. Atárnă dăr totulu dela organizațiunea, împărțirea și întrebuițarea glotelor, ca agitațiunea panslavistă și nu pôte stârni vr'o rășcolă în ținuturi cu populațiune națională lipsite de armată regulată. Și nu legea, ci guvernulu are să porțe de grije, ca glôtele din unele ținuturi să nu fiă primejdiöse pentru patriă.“

„E în totu casul neapăratu, ca trupe de glotași maghiari să fiă trimise ca garnisone în cele mai periculoșe comitate și ținuturi panslaviste, ori ca patrulile de voluntari compuse din elementele culte ale orașelor să-și țină pe panslavisti în frâu. Nici într'unu casu nu putem permite, ca Ungaria să devină teatrul „atrocităților bulgăresci“.

Din afară.

După cum comunică o telegramă din Roma, adresată „Agenției Havas“, foia italiană „Diritto“ crede a sci, că despăgubirele puse Italiei

în perspectivă din partea Germaniei, în cazul unei alianțe contra Franciei, ar fi următoarele: Italia primesce, în cazul unei expediții victorioase a aliaților, Savoia, cercul Nizza și o parte din Provence. Precum se știe, Franța a luat deja măsuri de apărare contra Italiei mai de mult timp, ăr de altă parte cei din Roma mai de multe ori au declarat, că n'au intențiuni ostile contra Franciei. „Temps“ citează chiar următoarele cuvinte ce ăice că le-ar fi exprimat regele Humbert al Italiei: „Sunt dator memoriei tatălui meu să nu consimt la nici un tratat, în care ar fi vorba de retrocedarea Savoiei și Nizzei la Italia.“

*

Sciri din Odessa anunță, că pe cöstele Mării Negre se observă o mare mișcare de trupe dealungul granițelor vestice ale Rusiei. În Bucuresci au sosit mai mulți întreprindători ruși spre a cumpăra mari cantități de furage. „Galații“ spun, că mai în toate ăile se prind în acel oraș desertori ruși fugiți din Ismail și din alte orașe apropiate din Basarabia.

*

Guvernul român a primit din Ruscioc un raport despre violarea edificiului consular român de acolo: Un soldat condamnat de tribunalul de război fi scăpă sentinței care-l escorta în închisore și sărind peste o porță în curtea de lângă edificiul consular, trecu peste zid în curtea consulatului. Aci sparse o ferăstră din etagiul de jos și dispără în interiorul consulatului. Apărându procurorul cu mai mulți funcționari polițienesci în edificiul consular, ceru să i se permită a face perchișiune. Consulul era absent, ăr drago-manul care-l reprezenta a promisă că de temă se nu fi pus în stare de acușiune pentru ascunderea unui criminal. Intreg edificiul a fost cercetat fără nici un rezultat, căci criminalul dispăruse prin curtea de jos. Guvernul român a cerut explicații la Sofia în această afacere și se ăice că va adresa și un protest.

SCIRILE ăILEI.

Ni-se trimite o corespondență din *Fizeșul Gherlei*, ală căreia autor este adencu măhnit de atitudinea dușmănosă față cu naționalitățile nemaghiare a ăiarului „*Szolnok Doboka*“. ăiarul acesta se susține mai virtos cu ban romănesc, fiind-că este *impus din oficiu tuturor comunelor* din pașalicul lui Banffy, cari apröpe exclusiv sunt *locuite numai de Români*. Cu toate aceste föia ungerescă, în nemărginita ei însuflețire pentru reuniunea de maghiarisare din Clușiu, scapără foc și schinței asupra a tot ce nu este maghiar. Mai virtos însă este infuriată asupra Romănilor, *îndemnându pe aderenții săi ca să facă tot pentru estirparea limbii romănesce*. Sfătuesce familiile să se ferescă ca de ciomă de a se auci în sinul lor limba valahă, ăr proprietarilor le ăice să nu vorbescă cu servitorii în limba valahă, ci mai bine pe Valah să-i huiduescă și în locul lor să-și aducă Unguri. Cersitorilor valah recomandă să nu li-se dea pomană, ci acesta să se dea numai cersitorilor unguri; și încă föia ungerescă cuteză a afirma, că acesta și Valahii o fac, deși totă lumea recunösc, că nu este

popor mai darnic ca al nostru. Puțin considerația merită însă flecăirile föiei ungeresc, ăr ceea ce mai virtos ne indigneză este împrejurarea, pe care ni-o descopere corespondentul, că adecă în părțile acele se află o comună curată romănescă, condusă de preot, notar și comitet comun al curat romănesc, afară de un singur Armănu, care încă face parte din comitetul comun al, și cu toate acestea acest comitet a votat pe sēma reuniunii de maghiarisare o tacsă de 2 fl. v. a. ce se plătesce în fiecare an din lada satului, firesce fără scirea și consimțemntul poporului. Cum de poporul nu cere socotela comitetului și preotului de banii comunei? De altmintrelea Romăni să mēsoare dușmanilor lor cu mēsură cu care aceștia le mēsoară lor.

—x—

Deputatul unger *Andor Vadnai*, în numele său și al mai multor alți deputați unguri, a trimis membrului regentei bulgare *Stambulov* o telegramă de felicitare, în care se exprimă recunöscința regentei pentru curagiul moral și totodată se exprimă dorința ca „să nu se ofere ocaziune a sängeră cu voi împreună pentru apărarea libertății noastre comune.“ — Ce fel de libertate, ca cea de care „se bucură“ naționalitățile din țările corönei ungare?

—x—

Cei 110 fl. ce i-a dăruit societatea de împrumut „Hunedora“ din *Deva*, din venitul ei de 668 fl. 88 cr., se împart astfel: 25 fl. bisericei gr. or. din *Deva*, 15 fl. scölei gr. or. din *Dobra*, 15 fl. cabinetului natural al gimnasiului din *Brad*, câte 10 fl. bisericilor gr. or. și gr. cat. din *Hunedora*, 20 fl. reuniunii femeilor romăne din comitatul *Hunedora*, 15 fl. internatului scölei reale din *Deva*.

—x—

Spionul rus, care a fost prins în *Cracovia*, a luat notițe despre fortăreța de pe colina lui *Cosciusco* și despre fortificațiunile dela *Mihalovice* dela granița rusă. Se pare că aparține celor mai bune clase și că posedă un rang superior în armata rusă. Vorbesce nemtesce, franțuzesce, rusesce și englezesce. S'au găsit la el numeroșe desemnuri, planuri și hărți, precum și scrisori de recomandare la persoane înalte din *Viena*.

—x—

D-lui *Ioan Poruțiu*, secretar interpret la consulatul Romăniei din *Budapesta*, i-a conferit Regele Romăniei „*Coröna Romăniei*“ cl. III în gradul de cavaler. D-lui *Ioan Poruțiu* este transilvănean, fiul protopresbiterului gr. cat. din *Almașul-mare*.

—x—

În *Herman* s'a găsit un locuitor sas de acolo, care trăia de câteva luni separat de soția sa fiind în proces de divorț, mort în fântăna sa din curte. În urma cercetării făcute s'a descoperit, că nenorocitul a fost omorât în propria sa locuință, apoi tirit și aruncat în fântăna. E bănuț de omor chiar fiul său, care adeseori a maltratată pe tată-său. Făptuitorul i-a arestat și predat judecății.

—x—

Concesiunea pentru calea ferată *Hasfalău-Oderheiu* în lungime de 35.4 kilometri s'a admis în ședința camerei deputaților dela 9 Martie. Chilometrul de cale ferată costă 920,000 fl. Strălucită afacere!

—x—

În comuna *Bălcă* din comitatul *Ternavei mic* e de ocupat postul de magistr poștal cu contract și cu cauciune de 100 fl. Lăfa anuală e 120 fl., cheltuel de cancelariă 40 fl. și de transport 800 fl. Peti-

țiunile se adresază în timp de 3 săptămăni la direcțiunea poștală din *Sibiu*.

Din comitatul Făgărașului.

In *Faur*, 1887.

Va crede lumea romăna, că poporul din această vale romantică a *Oltului*, său trăesce förte mulțamit cu sörtea de acuma, său dörme somnul morții. — Dără nu este nici una și nici alta din aceste.

Sörtea cea vitregă apasă și pe Romăni din comitatul Făgărașului tot în acea mēsură, precum apasă pe toți Romăni din regatul S-tului *Stefan*. Deosebirea este numai că până acum Romăni din acest comitat au suferit și nu s'au vätat. Inse de un timp încöce prea se înmulțiră încercările Domnilor dela putere de-a încărca pe poporul contribuent cu sarcini care de care mai grele și mai apăsătoare — așa că nici cel mai îngăduitor dintre cei îngăduitori și răbdători nu mai pöte tăce.

Sarcina cea dintăiu, care s'a aruncat cu atăta ușurință în spinarea poporului, a fost edificarea casei comitatului cu o sumă enormă de peste 80 mii fl. Această sumă împrumutată dela o bancă străină este de a se amortisa prin un arunc de 2 cr. la fl. de dare. — Ce va să ăică bagatelul de 2 cr. la fl. de dare — care pe nesimțite se va încassa? ăicéu Domnii dela putere. Dără acuma din 1884 începându acest bagatel în sumă de 80—100 fl. anual pentru o comună, se încassază prin execuțiune și cu mari greutăți, și mulți ani vor trebui contribuții să mai asude până se vor plăti de această sarcină.

În adunarea generală a anului trecut s'a făcut din partea comitatului propunere, ca petrișul de pe drumul statului — care până în anul trecut s'a prestat prin întreprindători privați, pentru plata unei prisme dela 2 până la 8 fl., — precum se plătesce pe teritorul *Vlădeni* — să se ia în licitațiune publică pentru comitat, motivându-se aceea propunere — ca prin împărțirea prismelor de pe drumurile comitatense cu cele de pe drumul statului și făcându-se toate prismele în regiă propriă gratis — comitatul ar ajunge la un fond anual de peste 8000 fl. Despre aceea, că ce va să se facă cu acest fond — nu s'a spus nici un cuvânt.

Această propunere — venind a 2-a ăi la ordine — în prezența a vre-o 20 membri — mai toți amploriați — s'a adus cu mare lesnire la valöre de conclus. — Nici că s'a putut altmintrelea, fiind că în ăia dintăiu s'a sântit casa cea nouă a comitatului — la amăi masă mare strălucită și sēra bală splendidă — încru destul de obositor pentru o ăi de tömnă.

La licitațiunea ținută pentru acest petriș a rămas comitatul — plus oferent. Așternându-se actul de licitațiune ministrului spre aprobare, acesta a aflat de bine a da înalta aprobare cu condițiune, ca fondul acela să se întrebunțeze pentru construirea podurilor de pe drumurile comitatense.

Adunarea generală estraordinară din *Noemvre* a. t. neînvoindu-se la această condițiune, fiind că acest fond — între parantesă ăist — avea altă destinațiune, s'a lăpădat de concludul dintăiu, și a îndrumat pe oficiul de edile de a scrie licitațiune nouă la care comitatul nu va mai lua parte.

Numai din întemplantă norocösă au scăpat comunei situate pe drumul statului: *Porumbacul inferior* până inclusive *Vlădeni* de o sarcină fără precauțiune și

FOILETONU.

Poșta și influința ei asupra culturai universale.

Cu poșta ne umblă tot așa ca și cu multe alte binefaceri ale civilizațiunei, că adecă gustăm bunătatea acestor instituții, fără ca să cügețăm cătuși de puțin la încordările cele mari, ce chiar generațiunile de mai nainte au trebuit să le facă, pentru ca să ne procure nouă toate folösele, cari noi astăi le putem ave fără nici o ostensală.

Onoratul cetitor va urma bucuros contemplațiunilor noastre, ce ne-am propus a le expune după isvöre probate.

Încă din cele mai vechi timpuri au recunöscut ömii necesitatea de a primi și de a da împărțării în scris iute și cu siguranță la adresa lor.

Mai äntăiu și mai äntăiu au fost regenții, va să ăică domnitorii, cari au întemeiat pentru sine inșiși un serviciu de poștă. Inse astfel de instituții servira numai și numai spre scopurile guvernului ăr pentru publicul cel mare rămaseră cu totul indiferente.

Mulți secol trecură până ce guvernele vădură în fine, că decă vor lăsa, ca să se folosescă și poporul de binefacerea instituției postale, ele inșiși vor dăbândi mari folöse din acesta pentru sine. Inse această a-

facere a înaintat încet, numai pas de pas și trăgându förte tare, așa încatu chiar înainte cu 200 de ani staturi încă forte înaintate în cultură aveau instituții postale de tot defectuöse.

Numai timpului celui mai nou i-a fost dat ca să se vērșescă lucruri adevărat grandioșe și noi ne vom încerca a dovedi cu următoarele date cari arată această în modulu cel mai bătător la ochi.

Un neajuns mare a fost până în timpul cel mai nou portul cel mare, care trebuia plătit și care apăsa ca o stăncă mare pe corespondența generală. În *Anglia* a fost *Rovland Hill*, care deși era un simplu privat, totuși a lucrat cu zel neobosit, ca să se întroducă la poștele englese un port uniform și moderat.

În *Germania* a fost administrațiunea poștală ereditară a lui *Thurn Taxis*, care a rupt o mai äntăiu cu instituțiunile sale postale vechi și greöie ce se dovedira ca o piedecă pentru instituții postale mai ameliorate. În fine se află în *Germania* 17 administrații postale diferite și 31 de teritorii postale.

Abia în 1860 a pētruns în *Germania* o reformă mai însemnată a poștelor. După a. 1870—1871 a fost restaurată pe deplin poșta imperiälă, și numai *Bavaria* și *Virtemberg* mai aveau teritorii postale dependente de guvernele lor.

Poșta este fără ändoială de o însemnată necalculabilă în calitate de mijlocitöre a comunicațiunei spiritu-

ale, mai vērtoș însă jurnalistică a ăilelor noastre, unde presa ăilnică furnisază așa ăicend pentru fiecare om într'o mēsură öre care hrană ăilnică sufletescă. Jurnalistica a înaintat, s'a desvoltat în adevăratul înțeles ală cuvântului numai și numai în urma ameliorării complete a poștelor.

În vreme ce în *Anglia* și în *Franța* poșta se ocupă numai și numai cu transportul jurnalelor, poșta germană, austro-ungară și romăna a luat asupra și afacerea comisională a jurnalelor. În Statele-unite ale Americii-nordice poșta nu se ocupă de loc cu primirea de abonamente la jurnale ci acolo mai ales jurnalele mai mari se trimet la așa numitele institute-expres, la agenți în orașe învecinate și de acolo apoi se vënd cu un adaus moderat titulo port și dus.

Față de importanța cea mare a jurnalisticide astăi poștei i-se cuvine de sigur problema de a transporta și expeda jurnalele cât se pöte mai efin pentru ca fiecare chiar și cel fără de mijloc să-și pötă mulțami trebuința sa după lectura ăiarelor. Spre promovarea comunicațiunei ăiarelor și a culturai poporului în genere este o reducere corēspunđtöre a taxelor de expedițiune în comunicațiunea cu străinătatea tot așa de necesară și urgentă, ca și ștergerea timbrului pe jurnale și a altor impozite fiscale.

În genere ar trebui, ca poporul să se indemne a participa la afacerile publice prin cetirea diligență a ăia-

fără nici un pic de dreptate, ce era să fie aruncată în spinarea lor; fiind că facerea prismelor de pe drumul statului cădea în sarcina acestora, pre când prismele pe drumurile comitatense s'ar fi făcută prin comunele laterale.

Apetitul vine însă mâncându, dice Francesul. Văd'au cei dela putere, că toate propunerile lor, cari aruncă în spinarea poporului greutate, ajungă cu neputință la valoare de concludu și eșit'au bine de curându cu-o propunere nouă — ascunsă ca lupul în piele de oia.

Legea silvanală art. XXXI ex 1879 prescrie cumcă în termen de 5 ani dela intrare în vigoare toți proprietarii de păduri să se provadă cu planuri de economie pentru folosința pădurilor și pentru neimplinire în termenul prescriș dictază pedepse grele dela 300—1000 fl. — De asemenea prescrie acăsta lege, ca după 10 ani numai acei indiviți să se potă aplica ca vigili de pădure, cari voră dovedi că au depusă esamenul de calificățiune prescriș prin o ordinațiune ministerială deosebită, cu succes bun. Și pentru aceste casuri dictează legea pedepse dela 300—1000 fl. Acăști §-i ai legii silvanale suntă foarte aspri pentru comunele proprietare ale căroră păduri nu numai că suntă prin segregățiune foarte ciungărite — dără și de altmintearea tare nimicite.

Insă este lege și nu se potă dice nimic în contra ei. Dără suntă alte lucruri de dăș: Au trecut 7 ani, de când este legea silvanală în vigoare și comisiunea administrativă silvanală comitatensă nu a făcută nici o pregătire pentru ca comunele să fie în stare de a co-răspunde — cu spese mai puține și mai cu ușurință — acăstei legi.

Precum d. e. după espirarea celor 10 ani prescriși se voră cere dela comune vigili calificăți conformă legii — și decă comunele nu voră avă, comisiunea administrativă silvanală va lua de unde îi va găsi, și lesne se voră găsi fii de Săcui — cari așteptă după pâne — și cari, nu incăpe indoială. voră fi calificăți pentru că suntă maghiari — și așa cere ideo de stată maghiar.

Comitatul este împărțit în 2 cercuri forestiere. Pentru cercul din josă funcționă un forestier c'ună salariu frumos de 1500 fl. la ană din casele comunale. Dără ce a lucrat de când este în acăstă postă? Nu-lă întrebă nimenea. Dără nici nu potă să lucre, că nu pricepe limba română, nici măcar în vorbă — și nemțese rupe cuvintele; — și mergându prin comune în cari nu șcie nimenea limba maghiară — găsește pe unele locuri căte ună Jidană pe care îlă face tălmăciu de limba română.

(Va urma)

Dare de sēmă, Mulțamită și Apelū nou.

(Urmare și fine.)

Pentru cei 10 fl. ce i-am trimis d-lui Vasile Petri în Năsăud imi voră sosi 48 abcdare de ale d-sale, dăr numai preste căteva țile, că o edițiă nouă e chiar acum sub tipar; și din acelea se voră speda numai decăt:

1. Școlei române din Cernesc p. u. Kopolnok la adresa d-lui învățator Grigorescu 8 es. 2. Școlei române din Negriesc p. u. Reteș la adresa d-lui învăț. Nicolau Mihaies 5 es. 3. Școlei din Vama p. u. Felsö-talu la adresa d-lui învățator George Brătianu 6 es. 4. Școlei române din Beclean (Bethlen) la adresa d-lui învățator Simion Moldovan 8 es. 5. Școlei române din Gurtelicul Hodolului p. u. Hadad (Szilagy-megy) la adresa d-lui învățator Ioan Budelecanu 7 es. 6. Școlei române din Domnă p. u. Szilagy-Szt.-Király la a-

dresa d-lui învățator Ipate Todoranu 6 es. 7. Școlei române din Bicaz p. u. Hadad la adresa d-lui învățator Vasile Drăgar 4 es. 8. Școlei române din Desmir p. u. Kolozsvár la adresa d-lui învățator George Macelaru 4 es. Suma 48.

Pentru cei 6 fl. trimiși d-lui I. Popescu în Sibiu m-a trimis d-lui Kraft abcdare de I. Popescu 28 es. n-a donat d-lui Ioan Popescu cu 10 es. Suma 38 esemplare de I. Popescu, cari s'au trimis: 1. Școlei din Mercia p. u. Varadia în Banat la adresa d-lui învățator Petru Poenaru 8 es. 2. Școlei române din Mogoș-Miclesci (Verespatak) la adresa d-lui învățator Nicolau Necrescu 15 es. 3. Școlei române din Laslău român posta Bonyha, la adresa d-lui învățator Teodor Opresan 14 es. La subscrisul mai este 1 es. Suma 38 es.

Pentru cei 12 fl. trimiși la Blășiu, ne sosiră 66 es. abcdariul de Solomon-Munteanu, din cari espedau:

1. Școlei române din Băgău, p. u. M. Lapad, la adresa d-lui învățator Basiliu Martin 10 es. 2. Școlei române gr. cat. din Chiheriul inferior p. u. Görgény Szt. Imre, la adresa d-lui învăț. Iuliu Hărășan 10 es. 3. Școlei române gr. cat. din Șura mică p. u. Nagy-Szeben, la adresa d-lui învățator Teodor Hoghia 10 es. 4. Școlei române gr. cat. din Suciag, p. u. Kolozsvár, la adresa d-lui învățator Petru Colceriu 10 es. 5. Școlei române gr. cat. din Sante Jude p. u. Czege, la adresa d-lui învățator Petru Grama 10 es. 6. Școlei române din Șinca veche la adresa d-lor învățatori Eustachiu Crișan și Anastasiu Moldovan, p. u. Sárkány 10. La subscrisul suntă spre dispozițiune 6 es. Suma 64 es.

A mai dăruit școala română confesională din Rodna veche 48 es. folosite, din Abcdariul de Solomon-Munteanu, acelea s'au trimis numai decăt:

1. Școlei române din Solovestru p. u. Görg. Szt. Imre, la adresa d-lui învăț. Ioan Suci 23 es. 2. Școlei române din Iclod p. u. Balázsfalva, la adresa d-lui învățator Ioan Demian 25 es. Suma 48 es.

Va să dică, din dăruirile marinimose s'au provădu cu abcdare 200 elevi miseri de ai școlor noastre rurale, dăr n'am avut pe ce cumpără legendare.

Primescă deci marinimosi donatori multumite cele mai sincere ce li se aducă din partea micilor elevi prin mine, colectantul de ofrande pentru ei.

E drept că mai este lipsă de multe abcdare și legendare, e drept că nici nu scim încă de căte abcdare și legendare mai avem lipsă căci domni învățatori nu ne prea scriu, numai 24 învățatori aflară cu cale a ne da informațiunile necesari relative la lipsa de cărți școlastice, și aceea, de nu mă înșel, provine din causă că d-lor nu cetescă diare, ce — de e adevărat — e foarte trist. Cine să mai cetescă decă nu voră ceti aceia, cari au de a învăț pe tinera generațiune cetirea? Fie bună deci toți învățatorii noștri cari voră ceti acăste șire a ne scrie:

1. Ce abcdare și ce legendare folosesc în școala ce o conduc? 2. Li suntă impuse ori d-sa le a introdus ca mai bune, din căte cunosc? 3. De căte legendare și abcdare ară mai avea trebuință pentru elevii miseri și cu tragere cătră învățatură?

Er la Onoratul Public român, la totă suflarea românească, de ori ce etate, sex și stare sunt liberă a renoi următorul

APELŪ

Binevoescă fiecarele, după voință și putință, a dăruți căte ceva pentru provăderele elevilor miseri din școlile române rurale cu abcdare și legendare, fără de cari nu se potă produce cetitori, nu se potă lumina, aci neamul nostru numai de aceea îndură atâtea, că nu e destul de luminat.

Cui dăce deci la inimă înaintarea neamului nostru cine vră a documenta în faptă că e Român, nu numai din gură, cred că nu va lua în nume de rău decă-lu rog să contribue ceva spre acăstă scop.

Sumele benevole suntă a se trimite la subscrisul, care la 1 Faur a. c. își va da erăși computul public în colonele acăstui diar, care sunt convins că nu-i va refusa.

Mai mulțamindă odată marinimosi donatori, ru-

gându pe fiecarele să nu dea uitărei acăstă causă de trei ori sfântă, poftescă la toți sərbatori fericite!

Rodna veche, (Trans.) (O Rodna) Ianuarie 1887.

Ioan Pop Reteganul.
înv. și redactor.

Incunoscințare.

O. DD. preoți și învățatori suntă rugăți a incunoscința pe părinții interesați, că la școala normală gr. cat. din Blășiu, prelegerile întrerupte din causa pojarului se voră reincepe Vineri în 18 Martie st. n.

Blășiu, în 10 Martie 1887.

Direcțiunea școlei normale.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

VIENA, 12 Martie. — Camera deputaților a acceptat proiectul Băncii, care face parte din pactul austro-ungar, ca basă a desbaterii speciale.

BERLINŪ, 12 Martie. — Dieta imperială a acceptat definitiv proiectul militar fără desbateri cu 227 contra 31 voturi; au fostă 84 abțineri.

ROMA, 12 Martie. — Camera a respins votul de blamă al opozițiunii cu 214 contra 194 voturi.

SOFIA, 12 Martie. — Karavelov, Zankov, Nikiforov au fostă liberați pe cautiune. — În Bulgaria și în Rumelia orientală domnesce linisce.

PARISŪ, 12 Martie. — După cum comunică „Journal des Débats,” Rusia să fi provocat pe Turcia a interveni în Bulgaria.

DIVERSE.

Francesii despre Papa. — Intr'un distins diar german găsim la locul prim, acăci în fruntea unui articol de fond, împărțășirea, că Francesii ar fi colportat în Alsatia și Lotaringia șgomotul, cumcă „Papa s'ar fi făcut protestant și la ocasiunea dată s'ar căsători cu vduva lui Bismarck...” Intervenirea Papei în Germania pentru septenat, acăci în favoarea prințului Bismarck, a produsă sânge rău între Alsatian, ca și între Francesi, dăr cu toate acăste împărțășirea de mai sus nu pare a fi decăt o scornitură a memoratei foi germane.

Necrolog. — Ioane Popoviciu (Popescu), notari comunal în pensiune, a încetat din viață Vineri în 27 (11 Martie n.) în etate de 66 ani. Rămășitele pămăntescă ale repausatului, depuse în casa de doliu dela cimiteriul din Gróver, se voră înmormenta Duminecă în 13 (1) Martie la 4 ore p. m. în acălă cimiter. La acăstă jalnic actă suntă rugăți a lua parte toți prietenii și cunoscuții familiei. — Brașov, 28 Februarie (12 Martie n.) 1887.

Efrosina Popoviciu (Popescu) născ. Verza ca soț. Victor Popescu, Iosif Popescu, Otilia Ghimbășianu, Ioan Popescu, Maria Popescu, Iulian Popescu, Pompiliu Popescu, Eugenia Popescu, Lucreția Popescu, Aurel Popescu, Elvira Popescu, Augusta Popescu, ca fii resp. fiice, Nicolae Ghimbășianu, ca ginere, Luisa Popescu, Valeria Popescu, ca nuror.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil Dr. Aurel Mureșianu

relor din țără și din afară. Bunele fructe ale acăstui lucru s'ar arăta în scurtă timp, căci și așa este un popor bine instruat și cultivat politicesc totdeuna mai harnic și mai sigur decăt o masă brută și necultă.

Cătă de importante suntă diarele pentru poște înșă, despre acăsta ne vomă incerca a da nisce date speciale, precum le posedem din țeri, cari edau în fiecare an tablouri statistice despre starea postelor.

Astfel transportă poșta imperială germană în anul 1876 numai diare 300,510,141 de numeri, suplimente extraordinare 9,911,640 de bucăți. Poșta regescă bavareză a transportată singură 778,000,000 de numeri de diare. Mica Viretembergă încă a transportat 25,724,000 de bucăți.

Anglia este cu gigantica sa comunicațiune postală înaintea mai tuturor statelor europene. Astfel se transportă în anul 1870 chiar 862 de milioane de epistole. Numărul oficiilor postale era atunci — până astăci înșă a crescut de bună sēmă în mod însemnat — de 16 mii. În anul 1876 s'a urcat numărul epistolilor transportate chiar la 1018 milioane, al diarelor și tipăriturilor la 298 milioane, al cărților postale la 92 milioane de bucăți. În Anglia suntă mai mult de 28 mii de ampoiați postali în serviciul permanent.

Oficiul postal central din Londra cu enormul său aparat merită a fi vădu. Mai cu sēmă Vineri

séra, când apară cele mai multe foi săptămânale în Londra și se predau la poșta, merită ca să-și dea omul osteneța și să facă o preumblare la acălă edificiu.

Totă ziua se îmbulzescă omenii pe lângă cutiile cele deschise de scrisori. Punctualitatea cea munișă a ampoiaților postali englesci este cunoscută. La 5^{1/2} ore se deschid deodată toate ferestrele și atunci se îmbulzescă o mulțime de omeni cu mare zel și epistole precum și diare încep să curgă și să cadă ca o adevărată grindină literară. Cu câtă se apropie mai tare ora 6, cu atăta mai tare cresce mișcarea vădundă cu ochii, căci toți suntă siguri, ba tremură de esactitate, că ampoiații postali nici odată nu cedeză cu vre-o minută și că toate trebuie să fie sfrișite îndată ce sună orologiul 6i

Unu! și cetele de omeni dau năvală înăuntru, deoarece din adinsă trăgănescă lucrul ca să-și mai procure o plăcere iritătoare; Doi! totă mai mulți și mai mulți se îndesă. Trei! și îmbulzela asemănă cu o vâlmășă dintr'o pantomimă. Patru! o confusiune babilonică de limbi în cea mai mare desperare domnesce în învâlmășă. Cinci! cel din urmă și cel mai înfioros povoiu de diare și de epistole; în fine: Șese! în care momentă ca cel mai de pe urmă se slobodă toate ferestrele ca totă atâtea săbii d'ale lui Damocle. Oficiul postal sēmă cu un monstru gigantic, care și-a luat gigan-

tica mănecă și acum trebuie să începă giganticul proces de mistuire.

În spații luminate bine se mișcă acum sute de indiviți ca furnicile încoc și în colo, împachetându grămeți grăznic de epistole și alte mai grăznic de diare, apoi timbrându-le și sortându-le.

În odaia diarelor persoanele s'au ocupat cu golirea sacilor aruncați înăuntru, cu aședarea singuraticelor diare în corfe mari și cu scoborirea acestora în diferitele despărțăminte ale edificii postale. Despre acăste aparate mecanice puse, firește, în mișcare prin puterea aburului, ne putemă face o idee aproximativă, din împrejurarea, că pe fiecare săptămână se scoboră și se ridică mii și mii de tone de hărtie în chipul acăsta.

Cătă de mare circulațiune de bani mijloescă institutele postale, te cuprinde ameteșă; fiindcă plouă bani în toate formele în adevăratul înțeles al cuvântului. Se înțelege de sine, că acăste expedițiuni factă autorităților postale cele mai mari grijă, fiindcă banii chiar pentru ampoiații proprii esercăză adeseori o prea mare putere atractivă, precum s'a întâmplată acăsta d'atâtea ori, căci foarte multe defraudățiuni s'au întâmplată din partea ampoiaților postali. Acăstea înșă spre norocirea poștei și spre nenorocirea respectivilor s'au descoperit de regulă încă curându.

Cursul la bursa de Viena
din 11 Martie st. n. 1887

Rentă de aur 5%	98 85	Bonuri croato-slavone	104 50
Rentă de hârtie 5%	87 10	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	98 50
Imprumutul căilor ferate ungare	148 50	Imprumutul cu premiu ungh.	110 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (1-ma emisiune)	96.—	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	121 80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (2-a emisiune)	124.—	Renta de hârtie austriacă	79 20
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (3-a emisiune)	114 50	Renta de arg. austr.	79 75
Bonuri rurale ungare	104.—	Renta de aur austr.	108 80
Bonuri cu cl. de sortare IC4.	—	Losurile din 1860	132 50
Bonuri rurale Banat-Timșu	104 00	Acțiunile băncii austro-ungare	850.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.—	Act. băncii de credit ungh.	285 85
Bonuri rurale transilvane	103 80	Act. băncii de credit austr.	276 20
		Argintul — Galbin	—
		impărătesc	6 03
		Napoleon-d'ori	10 14
		Mărci 100 imp. germ.	62 75
		Londra 10 Livres sterlinge	128 25

Bursa de București.

Cota oficială dela 26 Februarie st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	88—	89—
Renta rom. amort. (5%)	91 1/2	92 1/2
convert. (6%)	83—	84—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	98 1/2	99 1/4
" " " (5%)	82 1/4	87 1/2
" " urban (7%)	95 1/2	96 1/4
" " " (6%)	89 1/4	90 1/4
" " " (5%)	78—	79—
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	20 50	21 25
Bancnote austriace contra aur.	1 98	2 02

Cursul pieței Brașov

din 12 Martie st. n. 1887.

Bancnote românesce	Cump.	8.41	Vënd.	8.44
Argint românesc		8.35		8.40
Napoleon-d'ori		10.08		10.12
Lire turcesce		11.44		11.48
Imperiali		10.44		10.48
Galbeni		5 96		6.02
Scrisurile fonc. » Albina »		101.—		102.—
Ruble Rusesce		111.—		112 1/2
Discontul		7—10%		pe an.

Cumpărări ocazionale

la

Kovácsnai & Keresztesi

Grand Magazin cu articole de modă și confecțiuni pentru dame

Brașov (Piața mare.)

Din cauza localului nedestul de încăpător suntem în pozițiune a desface cu prețuri eftine o parte din mărfurile noastre precum: materii pentru rochi de mătase și de lână, crețone, și satină de spălat, postav și flanelă, covore lungi și pentru canapele, mantile și mantale de plôe.

Mai departe recomandăm bogatul nostru deposit de Chifon, dela Benedickt Schroll, chirting pat., Juliett, Gradl și Calicot în tôte lățimile și cu prețurile originale, precum și de tôte articolele aparținătoare de croitoria pentru dame și bărbați.

Se primesc și comande pentru Toilete de mirese, de stradă și casă, mantale de plôie și Jachete, cari se execută cu promptitudine și în modul cel mai elegant.

Mostre se trimit la cerere gratis.

Postavuri de Brünn

Costumul de vară
intr'o bucată (coupon) de Metri 3.10, séu 4 coți de Viena fie-care bucată.
cu fl. 4.80 din cea mai fină
cu fl. 7.— din și mai fină
cu fl. 10.50 din supra fină

Lână veritabilă.

precum și Kamngara și stife pentru pardesiuri asemenea pleduri de vojagu bucata cu 4 fl. și 6 fl. se trimit cu rambursă de către Depozitul fabricii de postavuri Siegel-Imhof

Siegel-Imhof

în Brün Ferdinandgasse 61.
firmă pre bine cunoscută ca reală și solidă.
Declarațiã. Fia - care bucată este în lungime de Metri 3.10 și în lățime de 136 centimetri, de aceea suficientă pentru un bărbătesc complet.
Cunoscuta soliditate și însemnata putere de producțiune a firmei de mai sus garantează pentru aceea, că se liferă numai din marfa cea mai bună și întocmai după mostra alieșă. De ore ce acum multe firme înșelătoare fac abuzul sub titlu de „Măria de Brünn”, de depositul de mai sus trimite 1—20 Mostre gratis și franco.

Avisu d-loru abonati!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe couponul mandatului postal și numerii de pe fașia sub care au primitu țiarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și postaultimă.

Dacă se ivesc iregularități la primirea țiarului onor. abonați sunt rugați a ne încunoscintiã imediat prin carte postale, ca în câtu depinde dela noi, să se delătoreze

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

„ARDELEANA,“

institutu de creditu și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Active Contul Bilanțului. Pasive

	fl.	cr.
Cassa în numerar	4,959	30
Monetă	171	28
Cambii de bancă	100,177	—
Imprumuturi pe ipotece	21,346	—
Imprumuturi pe obligațiuni cu caventi	9,006	—
Imprumuturi pe efecte publice	1,000	—
Mobilier	476 fl. 70 cr.	
după amortisare de	95 „ 34 „	381 36
Spese de fundare	604 fl. 50 cr.	
după amortisare de	181 „ 35 „	423 15
	137,464	09

	fl.	cr.
Capitalu social:		
800 acțiuni à fl. 50	40,000	—
Fondulu de rezervă	52	—
Depuneru pentru fructificare	87,005	60
Interese anticipate pro 1887	3,276	10
Diverse conturi creditore	845	12
Profitu curatu	6,285	27
	137,464	09

Orăștie, la 31 Decemvre 1886.

Iosif de Orbonaș m. p.,
membru alu direcțiunii.

Samuilu Popu m. p.,
membru alu direcțiunii.

Dr. Ioanu Mihu m. p.
directoru executiv,

Aurelu Popoviciu Barcianu m. p.
comptabilu.

Subsemnatulu comitetu amu examinatulu bilanțulu presentu și confrotându-lu cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă, l'amu găsitu în consonanță cu aceleași și exactu.

Orăștie, la 2 Februariu 1887.

Comitetulu de supraveghiare:

Dr. Stefanu Erdely m. p. Dr. A. Tincu m. p. Laurianu Berceanu m. p.

Tipografia ALEXI, Brașov.